

Tarih : 20.09.2022

Sayı : 2022/497

Konu : Kitapların fotokopi yoluyla yasadışı çoğaltılması

ÜNİVERSİTE REKTÖRLÜĞÜNE,

Yayıncılar Telif Hakları ve Lisanslama Meslek Birliği-YAYBİR, İlim Edebiyat alanında faaliyet gösteren, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 42. Maddesi uyarınca; süreli olmayan yayınların çoğaltma ve yayma mali haklarını kullanma yetkisine sahip yayıncı üyelerinin haklarının idaresi ve korunması amacıyla kurulmuş, kâr amacı gütmeyen, 385 üyesi olan bir Meslek Birliğidir.

Üyelerimiz: <https://www.yaybir.org.tr/uyeler/>

Üniversitelerin kampüsleri içinde bulunan fotokopi merkezlerinde, mali hakları YAYBİR üyesi yayınevlerine ait eserlerin 5846 sayılı Kanun'a aykırı ve izinsiz olarak kısmen veya tamamen çoğaltılarak satıldığına dair Meslek Birliğimize çok sayıda bildirim gelmektedir.

Bu ihbarlarda; fakülte ve yüksek okulların içinde bulunan fotokopi işletmelerinde ve bölüm başkanlıkları tarafından hizmete sunulan fotokopi makineleri aracılığıyla çok sayıda kitabın izinsiz olarak çoğaltıldığı, çeşitli kitaplardan farklı bölümlerin fotokopi yoluyla çoğaltmak suretiyle ders materyali oluşturulup fotokopi işletmeleri aracılığıyla satıldığı belirtilmektedir. Yine ihbarlarda korsan kitap satan kişilerin öğrencileri kullanarak WhatsApp grupları veya sosyal medya hesapları üzerinden sipariş topladıkları, üniversite binalarına korsan kitap satışı ile ilgili duyurular asıldığı da belirtilmektedir.

Hak sahibinden izin alınmadan herhangi bir eserin tamamen veya kısmen çoğaltılması, aslının veya çoğaltılmış nüshalarının satışa sunulması kanuna aykırıdır, çoğaltılan nüshalar ücretsiz dağıtılsa bile kanuna aykırılık devam etmektedir.

Toplumumuzda telif bilincinin gelişkin olmaması, özellikle akademik camiada bu ihlallerin yapılıyor olması son derece üzüntü vericidir. Ülkemizin akademik ve kültürel hayatının devamlılığı, kaliteli ve daha fazla çeşitte eserin yasal yollarla okurla buluşabilmesiyle mümkün olacaktır. YAYBİR olarak bir yandan üyelerimizin haklarının ihlal edilmesine karşı mücadele ederken aynı zamanda yetersiz olan telif bilincinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için de çabalarımızı sürdürmekteyiz.

Bir eser, eser sahibinin izni olmadan kısmen ya da tamamen fotokopi, çıktı alma, tarama, dijital vb. yollarla çoğaltılamaz, kiralanamaz, satışa çıkartılamaz, başka yollarla dağıtılamaz ve yayılamaz. Aksi yönde yapılan her uygulama 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71. maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

5846 Sayılı Kanun'un; "Bir eseri, icrayı, fonogramı veya yapımı hak sahibi kişilerin yazılı izni olmaksızın işleyen, temsil eden, çoğaltan, değiştiren, dağıtan, her türlü işaret, ses veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma ileten, yayımlayan ya da hukuka aykırı olarak işlenen veya

çoğaltılan eserleri satışa arz eden, satan, kiralamak veya ödünç vermek suretiyle ya da sair şekilde yayan, ticarî amaçla satın alan, ithal veya ihraç eden, kişisel kullanım amacı dışında elinde bulunduran ya da depolayan kişi hakkında **bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.**" ve "Bandrol yükümlülüğüne aykırı ya da bandrolsüz olarak bir eseri çoğaltıp satışa arz eden, satan, dağıtan veya ticarî amaçla satın alan ya da kabul eden kişi **bir yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.**" şeklindeki düzenlemesi, Meslek Birliğimize ulaşan ihbarlardaki faaliyetlerin kanuna aykırılık oluşturduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu tür hak ihlallerine karşı her türlü iş birliğine hazır olduğumuzu belirterek, üniversiteniz bünyesinde sıkı önlemlerin alınmasını ve gerekli denetimlerin yapılması konusunda gereğini dileriz.

YAYBİR olarak üyelerimizin hak ihlallerinin önlenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla her türlü iş birliğine hazır olduğumuzu belirterek, üniversiteniz bünyesinde gerekli önlemlerin alınmasını ve denetimlerin yapılmasını rica ederiz.

Saygılarımızla,

Genel Sekreter
Şengül Baykal

